

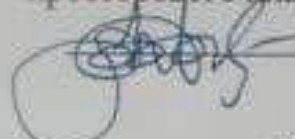
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики та просторового планування

 / А.М. Мамедов /
30 серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Теорія та історія політичної науки"
(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
052	Політологія
ID - 38869	Освітньо-наукова програма
	Політологія

Розробники

Перегула Є.В., д.п.н., професор,

Стеценко С.В., к.і.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол № 1 від 30 серпня 2019 року

Завідувач кафедри

(підпис)
ініціали)

(Перегула Є.В.),
(прізвище та

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності «Політологія»

Протокол №1 від 29 серпня 2019 року

Голова НМКС

(підпис)

(Згурська В.Л.)
(прізвище та ініціали)

**Київський національний університет
будівництва і архітектури
Факультет урбаністики та просторового планування
Кафедра політичних наук і права**

Назва курсу	Теорія та історія політичної науки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 «Соціальні та поведінкові науки» 052 «Політологія»
Семестр	Третій
Нормативний/ вибірковий	Нормативний
Шифр згідно з ОНП	ОК.07
Викладачі	Переґуда Євген Вікторович, д-р політ. наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права
Профайли викладачів	http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977
Контактний тел.	(044)261-55-73; (097)396-92-60.
E-mail:	pereguda.iev@knuba.edu.ua; yevgennn@ukr.net.
Сторінка курсу	Освітній сайт КНУБА http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2642
Консультації	<i>Очні консультації</i> щопонеділка, 15:20-16.40, ауд. 425.

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ.

Актуалізуються основні етапи процесу пізнання світу політичного життя через історію виникнення, розвитку і становлення теоретичного знання про державу і право (від Стародавнього світу до XXI ст.). Крізь призму історичного розвитку та реальної соціально-політичної дійсності аналізуються методологічні та доктринальні підходи до вивчення політики.

Курс «Теорія та історія політичної науки» необхідний для формування у аспірантів логіко-понятійного сприйняття теоретичного політологічного знання, осмислення нерозривної єдності політичної теорії та політичної практики. Знаючи закономірності розвитку політичних феноменів, явищ, аспіранти-політологи в ході наукового аналізу сучасних реалій зможуть моделювати і прогнозувати подальший розвиток суспільно-політичних процесів.

Робоча програма дисципліни узгоджується з ОНП «Політологія», яка затверджена Вченою Радою КНУБА та діє у статусі Стандарту набуття освіти за спеціальністю 052 «Політологія» (рівень доктора філософії) на період до ухвалення у встановленому порядку відповідного Стандарту Міністерством освіти і науки України.

Робоча програма містить витяг з навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має здобути аспірант, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до

виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок аспіранта, роз'яснення деяких аспектів організації навчального процесу, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуального завдання. Абсолютну більшість позицій зі списку розміщено на Освітньому сайті КНУБА або ж за цією адресою містяться посилання на ці джерела та літературу в інтернеті. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідуваності занять.

2. МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ.

Мета дисципліни – систематизація та поглиблення знань аспірантів про провідні теорії та тенденції розвитку світової та вітчизняної політичної науки в історичному розрізі, формування відповідного рівня оволодіння методологією політичної науки, формування в аспірантів знань щодо теоретико-методологічних засад наукових досліджень з перспективою їх використання при написанні дисертаційного дослідження.

3. ФОРМАТ КУРСУ.

Змішаний – очний, водночас має супровід в системі Освітнього сайту КНУБА.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

На основі вивчення дисципліни аспірант набуде таких **компетентностей**:

інтегральну – здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;

загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті, спілкуючись іноземною мовою з використанням сучасних засобів комунікації.

ЗК10. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальні (фахові і наукові):

ФК01. Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ФК02. Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння

категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ФК03. Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ФК05. Комплексне розуміння особливостей реалізації влади у різних політичних системах та застосування широкого спектру політологічних теорій, концептів і методів для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

ФК06. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

ФК08. Знання та комплексне розуміння сучасних теорій регіонального управління та місцевого самоврядування, комплексне розуміння закономірностей та особливостей формування та реалізації влади на регіональному та місцевому рівнях, в тому числі у сфері розвитку будівельного комплексу та містобудування.

ФК09. Комплексне розуміння теорій символічної політики, специфіки розвитку медіатехнологій, ролі архітектури в реалізації влади та політики.

За результатами навчання аспірант зможе:

ПР03. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті;

ПР06. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ПР07. Знати історію політичних вчень, розуміти закономірності та механізми зміни парадигм у науці, зокрема політичній, знати основні положення сучасних підходів до наукового аналізу.

ПР08. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичні теорії, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ПР09. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичної поведінки.

ПР10. Знати основні положення сучасних теорій структури та функціонування політичних інститутів, розвитку політичних процесів, класифікацію політичних інститутів та процесів.

ПР12. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

ПР13. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

5. ОБСЯГ КУРСУ.

Найменування показників	к-сть
лекції	36 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40 год.
кількість годин навчальних занять	76 год.
самостійна робота	149 год.
загальний обсяг годин	225 год.
кількість кредитів ЄКТ	7,5
Форма підсумкового контролю	залік

6. ПРЕРЕКВІЗИТИ.

Пререквізитами є набір знань, вмінь та навичок, отриманих під час попередньо прослуханих курсів:

- НД01 «Історія філософії та філософської думки»;
- НД02 «Іноземна мова для наукового спілкування»;
- НД03 Академічна доброчесність та академічне письмо»;
- НД04 «Організація та управління науковою діяльністю».

7. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ /ОБЛАДНАННЯ.

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

8. СХЕМА КУРСУ.

Дата/кількість	Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год
Модуль 1. Історія політичної науки.				
Змістовий модуль 1. Теоретичні підходи до аналізу політичного у світовій науці у XX-XXI ст.				
Згідно з розкла-	Тема 1. Основні політологічні підходи у	Лекція (8 год.) / семінар (8 год.)	1, 2, 3, 4, 13, 15,	Питання; Есе по

дом	світовій науці. 1. Біхевіоралізм у політичній науці. Теорія «груп інтересів». Чиказька школа. Теорія раціонального вибору. Теорія суспільного вибору. 2. Структурно-функціональний аналіз політики. Теорії політичної культури. 3. Політичні ідеї представників феноменологічного підходу. 4. Соціальний конструктивізм: витоки та сучасний етап. 5. Становлення неінституціоналізму. 6. Постмодерні підходи. Мережевий аналіз. 7. Марксизм, неомарксизм, постмарксизм. 8. Футурологічні концепції.		19, 22, 25, 29, 32, 35, 36, 46, 49, 54, 56, 59, 62, 63, 64	одному з питань
Згідно з розкладом	Тема 2. Розвиток політичної думки України наприкінці XIX – на поч. XXI ст. 1. Політичні ідеї на українських землях на зламі XIX-XX ст. 2. Політична думка України у міжвоєнну добу. 3. Політична думка в Україні в період та після Другої світової війни. 4. Політична думка в Україні після проголошення державної незалежності. Теоретико-методологічні засади, організаційні центри та основні напрями розвитку політичної думки.	Лекція (4 год.) / семінар (6 год.)	8, 14, 15, 17, 18, 23, 33, 34, 37, 38, 42, 45, 47, 48, 51, 57	Питання; Есе по одному з питань
Модуль 2. Теорія політичної науки.				
Змістовий модуль 2. Основні проблеми розвитку політичної теорії.				
Згідно з розкладом	Тема 3. Політична влада: сучасні інтерпретації. 1. Еволюція політичної думки про владу. Основні підходи до ідентифікації	Лекція (4 год.) / семінар (6 год.)	9, 14, 18, 24, 30, 42, 49, 55, 57, 59, 60,	Питання; Есе по одному з питань

	<p>влади. Проблематика концептуального аналізу влади.</p> <p>2. Концепції влади: реляціоністські, системні, психологічні.</p> <p>3. Основні форми влади. Медіакратія. О.Тоффлер про владу сили, багатства та знання.</p> <p>4. Співвідношення влади і права.</p> <p>5. Рівні здійснення влади. Державна влада, регіональна та муніципальна влада. Теорія «міських політичних режимів». Глобальна влада.</p>		61	
Згідно з розкладом	<p>Тема 4. Теорія політичних змін.</p> <p>1. Поняття політичного процесу.</p> <p>2. Моделі соціально-політичних змін</p> <p>3. Транзитологічні концепції: становлення та занепад.</p> <p>4. Сучасні теорії політичної модернізації. Особливості постмодернізації.</p>	Лекція (4 год.) / семінар (4 год.)	6, 10, 11, 16, 44, 50, 67	Питання; Есе по одному з питань
Згідно з розкладом	<p>Тема 5. Медіатизація політики.</p> <p>1. П'ятикомпонентна модель комунікації.</p> <p>2. Соціальні функції масової комунікації.</p> <p>3. Перетворення в політиці під впливом масової комунікації.</p>	Лекція (4 год.) / семінар (4 год.)	7, 21, 27, 28, 39, 40, 41, 58, 65, 66	Питання; Есе по одному з питань
Змістовий модуль 3. Доктринальні підходи до аналізу політичної дійсності.				
Згідно з розкладом	<p>Тема 6. Класичні ідеологічні доктрини: проблеми адаптації та оновлення.</p> <p>1. Еволюція лібералізму. Ордолібералізм. Неоліберальні ідеології сучасності.</p> <p>2. Неоконсерватизм: проблеми ідентифікації та типології.</p> <p>3. Соціалістичні та соціал-</p>	Лекція (4 год.) / семінар (4 год.)	3, 20, 26, 31, 52, 53	Питання; Есе по одному з питань

	демократичні доктрини: проблеми ідентифікації у нових суспільно-політичних умовах. 4. Комуністичні концепції. Єврокомунізм. Спектр ліворадикальних концепцій. 5. Праворадикальні концепції минулого та сучасності. 6. Сучасні націоналістичні вчення.			
Згідно з розкладом	Тема 7. Новітні ідеологічні доктрини. 1. Політичні підходи представників екологізму. 2. Політичні ідеї фемінізму. 3. Комунітаризм: проблеми ідеологічної ідентифікації. 4. Релігійні доктрини сучасності.	Лекція (4 год.) / семінар (2 год.)	3	Питання; Есе по одному з питань
Модуль 3. Політичний аналіз та прикладна політологія.				
Змістовий модуль 4. Політичний аналіз.				
Згідно з розкладом	Тема 8. Основні методи політичних досліджень. 1. Описово-дескриптивний та історико-генетичний методи. 2. Порівняльний аналіз. 3. Івент-аналіз. 4. Контент-аналіз. 5. Case study.	Лекція (2 год.) / семінар (2 год.)	2, 5	Питання; Есе по одному з питань
Змістовий модуль 5. Прикладна політологія.				
Згідно з розкладом	Тема 9. Прикладна політологія. 1. Предмет прикладної політології. Взаємодія політичної теорії, політичних технологій та політичної діяльності. 2. Ситуаційний політичний аналіз. 3. Дескриптивний політичний аналіз. 4. Система політичного управління. Моделі, етапи та засоби прийняття рішень. Політичне прогнозування та планування. Політичний маркетинг. 5. Мережевий менеджмент.	Лекція (2 год.) / семінар (4 год.)	5, 12, 43, 46	Питання; Есе по одному з питань

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА.

1. Алексеевко І.В., Андрущенко Т.В., Бабкіна О.В. та ін. Історія політичної думки: підручник. За заг. ред. Н.М.Хоми. Л.: «Новий Світ – 2000», 2016. 1000 с.
2. Алмонд Г., Пауэлл Дж., Стром К., Далтон Р. Сравнительная политология сегодня: Мировой обзор: Учебное пособие. М.: Аспект Пресс, 2002. 537 с.
3. Андрущенко Т.В., Бабкіна О.В., Горбатенко В.П. та ін. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. За заг. ред. Н.М.Хоми. Львів: «Новий Світ – 2000», 2017.
4. Арон Р. Демократия и тоталитаризм. Пер. с франц. М.: Директ Медиа, 2007. 510 с.
5. Баронін В.С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі: курс лекцій. К.: Палівода, 2005. 132 с.
6. Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну. Пер. с нем. В.Седельника и Н.Федоровой. Послесл. А.Филиппова. М.: Прогресс-Традиция, 2000. 384 с.
7. Бодрийяр Ж. Общество потребления. Его мифы и структуры. М.: Культурная революция; Революция, 2006. 269 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2642> (дата звернення: 01.05.2019).
8. Вдовичин І., Вільчинська І., Перегуда Є. та ін. Історія політичної думки України: підручник. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 632 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/90845/mod_resource/content/1/Istoriya_politdumky_Ukrainy_pidruchnik.pdf (дата звернення: 30.04.2019).
9. Воронов І.О. Феномен влади: горизонти людського і політичного виміру. К.: Генеза, 2005. 288 с.
10. Гидденс Э. Последствия современности. Пер. с англ. Г. Ольховикова. М.: Праксис, 2011. 352 с.
11. Горбатенко В.П. Стратегія модернізації суспільства: Україна і світ на зламі тисячоліть: Монографія. К.: Видавничий центр «Академія», 1999. 240 с.
12. Горбатенко В.П., Бутовська І.О. Політичне прогнозування: Навч. посібник. К.: МАУП, 2005. 152 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/90846/mod_resource/content/1/Gorbatenk_o_Politprognozuvannya.pdf (дата звернення: 01.05.2019).
13. Гудин Р., Клингеманн Х.-Д. Политическая наука : новые направления. М. : Вече, 1999. С. 361–386. URL: <https://www.twirpx.com/file/220664/> (дата звернення: 01.03.2019).
14. Дем'яненко Б.Л. Розвиток кратологічних знань в Україні. Корсунь-Шевченківський: ФОП Гавришенко В.М., 2011. 794 с. URL: <http://ephsheir.phdpu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/8989898989/862/%D0%9C%>

D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 01.05.2019).

15. Денисенко В.М., Угрин Л.Я., Шипунов Г.В. та ін. Історія політичної думки: навч. енцикл. слов.-довід. За заг. ред. Н.М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2014. 765 с.

16. Инглхарт Р., Вельцель К. Модернизация, культурные изменения и демократия. Последовательность человеческого развития. М.: Новое издательство, 2011. 464 с.

17. Історія політичної думки України: Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Політологія». Уклад.: Перегуда Є.В., Місержи С.Д. К.: КНУБА, 2019.

18. Калакура Я.С., Рафальський О.О., М.Ф.Юрій. Українська культура цивілізаційний вимір. К. : ІПіЕНД ім.І.Ф.Кураса НАН України , 2015. 496 с.

19. Кирилюк Ф. М. Новітня політологія: навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2009. 564 с.

20. Консерватизм: антологія. Упор. О. Проценко. К.: Смолоскип, 2008. 820 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/995068/> (дата звернення: 01.05.2019).

21. Костиря І. Медіатизація політики та політизація ЗМІ як тенденції політичного процесу в Україні. *Політичний менеджмент*. 2013. №1-2. С. 109-118. URL: http://ipend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/kostyria_mediatyzatsia.pdf (дата звернення: 01.05.2019).

22. Лассуэлл Г. Психопатология и политика. Пер. с англ. М.: РАГС, 2005. 352 с.

23. Левенець Ю.А. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина ХІХ – початок ХХ століття). К.: Стилос, 2001. 585 с.

24. Ледяев В.Г. Власть: концептуальный анализ. М.: РОССПЭН, 2001. 384 с. URL: <http://grachev62.narod.ru/led/content.htm> (дата звернення: 01.05.2019).

25. Лейпхарт А. Демократия в многосоставных обществах: сравнительное исследование. Пер. с англ. Б.И. Макаренко; под ред. А.М. Салмина, Г.В. Каменской. М.: Аспект Пресс, 1997. 287 с.

26. Лібералізм: Антологія. 2-ге вид. Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2009. ХХХІІ + 1128 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/1016950/> (дата звернення: 01.05.2019).

27. Луман Н. Медиа коммуникации. Пер. с нем. М.: Логос, 2005. 280 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2642> (дата звернення: 01.05.2019).

28. Луман Н. Реальность массмедиа. Пер. с нем. А.Ю. Антоновского. М.: Праксис, 2005. 256 с. URL:

http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/90835/mod_resource/content/1/Luman_realist_media.pdf (дата звернення: 01.05.2019).

29. Маркузе Г. Одномерный человек. Исследование идеологии развитого индустриального общества. М.: REFL-book, 1994. 368 с.

30. Минькович-Слободяник О.В. Правова політика: стратегічні пріоритети і напрями вдосконалення: монографія. К. : Логос, 2012. 195 с.

31. Націоналізм : антологія. Наук. т-во ім. В'ячеслава Липинського; упоряд. О. Проценко, В. Лісовий ; літ. ред. Л. Білик. Київ: Смолоскип, 2000. 858 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000383 (дата звернення: 01.05.2019).

32. Патрушев С. Институционализм в политической науке : Этапы, течения, идеи, проблемы. *Политическая наука*. 2001. №2. С. 146–186. URL: <http://ravroz.ru/files/patrushevinst.pdf> (дата звернення: 01.05.2019).

33. Перегуда Є.В. Лекції з дисципліни «Історія політичної думки України»: Презентація. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2642#section-0> (дата звернення: 01.05.2019).

34. Перегуда Є.В. Політична думка України на зламі XIX-XX століть. *Вдовичин І., Вільчинська І., Перегуда Є. та ін. Історія політичної думки України: підручник*. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. С. 216-239.

35. Перегуда Є.В. Політичні ідеї представників неінституціоналізму. *Андрущенко Т.В., Бабкіна О.В., Горбатенко В.П. та ін. Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. За заг. ред. Н. М. Хоми. Львів : «Новий Світ-2000», 2016. Т. 1. С. 14-36. URL: https://www.academia.edu/35011828/Політична_думка_XX_початку_XXI_століть_методологічний_і_доктринальний_підходи_підручник_у_2-х_т._за_заг._ред._Н._М._Хоми_Т._В._Андрущенко_О._В._Бабкіна_В._П._Горбатенко_та_ін._Львів_Новий_Світ-2000_2016._Т._1._516_с (дата звернення: 01.04.2019).*

36. Политическая наука в Западной Европе. Под ред. Ханса-Дитера Клингеманна; пер. с англ. М. Гурвица, А. Демчука и др.; под. ред. Е.Б. Шестопаля. М.: Аспект Пресс, 2009. 487 с.

37. Політична наука в Україні 1991-2016: у 2 т. Т.1. Політична наука: західні тренди розвитку і українська специфіка. К.: Парл.вид-во, 2016. 656 с.

38. Політична наука в Україні 1991-2016: у 2 т. Т.2. Теоретико-методологічні засади і концептуальні підсумки вітчизняних досліджень. К.: Парлам. вид-во, 2016. 704 с.

39. Почепцов Г.Г. Паблік рілейшнз. К.: Генеза, 2003. 256 с.

40. Почепцов Г.Г. Информационно-политические технологии. М.: Центр, 2003. 384 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2642> (дата звернення: 01.05.2019).
41. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. М.: «Рефл-бук», К.: «Ваклер», 2001. 656 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/90838/mod_resource/content/1/Pocheptsov_teoriya_communikatsii.pdf (дата звернення: 01.05.2019).
42. Правова політологія: проблеми концептуалізації та інституціоналізації: монографія. За ред. І.О. Кресіної. Київ: Ін-т держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2019. 288 с.
43. Прикладна політологія : навч. посіб. За ред. В. П. Горбатенка. К.: ВЦ «Академія», 2008. 472 с. (Серія «Альма-матер»).
44. Рибій О.В. Основні фактори інституціонального розвитку та моделі процесів інституціональної зміни. *Наукові записки НАУКМА*. 2010. Т. 108. Політичні науки. С. 7-11. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3763/Rybii_Osnovni_faktory.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 01.05.2019).
45. Розумний М.М. Виклики національного самовизначення: монографія. К.: НІСД, 2016. 196 с.
46. Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів, результатів. Пер. з 2-го англ. вид. К.: АртЕк, 2001. 211 с.
47. Співак В.М. Політико-правовий та соціокультурний виміри глобалізації: Монографія. К.: Логос, 2011. 416 с.
48. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9-ти т. К.: Дніпро, 2001. URL: <http://www.lib.nau.edu.ua/search/Details.aspx?id=29216&lang=uk-UA> (дата звернення: 01.05.2019).
49. Тоффлер Э. Метаморфозы власти. М.: АСТ, 2004. 669 с.
50. Трансформація політичних інститутів в Україні : проблеми теорії і практики. Авт.колектив : М.І.Михальченко (керівник) та ін. К.: ІПіЕНД ім.І.Ф.Кураса НАН України , 2016. 440 с.
51. Українська суспільно-політична думка в ХХ столітті: документи і матеріали: у 3 т. Упоряд. Т. Гунчак і Р. Соляник. Б.м.: Сучасність, 1983. Т.1. 510 с.; Т. 2. 423 с. Т. 3. 381 с.
52. Український націоналізм: Антологія. Т. 1. Упор. В. Рог. Київ: Українська видавнича спілка ім. Юрія Липи, 2009. 384 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2642#section-2> (дата звернення: 01.05.2019).
53. Український націоналізм. Антологія. Т. 2. Упор. В. Рог. Київ: Українська Видавнича Спілка ім. Юрія Липи, 2011. 352 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2642#section-2> (дата звернення: 01.05.2019).
54. Фукуяма Ф. Конец истории и последний человек. Москва: АСТ Хранитель, 2010. 592 с. URL:

http://lib.ru/POLITOLOG/FUKUYAMA/konec_istorii.txt (дата звернення: 01.05.2019).

55. Халипов В.Ф. Кратология (наука о власти). М.: Ось-89, 2002.432с.;

56. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций. Москва: АСТ, 2014. 576 с. URL: http://loveread.ec/read_book.php?id=44377&p=1 (дата звернення: 01.05.2019).

57. Шемшученко Ю., Ющик О. Політика, право, Конституція. *Право України*. 2007. № 8. С. 6—9.

58. Яковлев Д.В. Політична взаємодія як комунікативний процес: медіатизація, демократизація, раціоналізація. Одеса: Астропринт, 2009. 288 с.

59. Dahl R. Who Governs? Democracy and Power in an American City. New Haven: Yale University Press, 1961. 384 p.

60. Henderson A.H. Social Power: Social Psychological Models and Theories. New York: Praeger Publishers, 1981. 120 p.

61. Kustra Ewa. Polityczne problemy tworzenia prawa. Toruń : Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 1994. 164 s.

62. March J.G., Olsen J.P. The New Institutionalism: Organizational Factors in Political Life. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75612/mod_resource/content/1/March%20Olsen%20New%20Institutionalism.pdf (дата звернення: 01.05.2019).

63. Olszewski H., Zmierzak M., Historia doktryn politycznych i prawnych, wyd. II, Poznań 1994, 107 s.

64. Peters G. B. Institutional Theory: Problems and Prospects. *Political Science Series*. 2000. № 69. 28 p. URL: https://www.ihs.ac.at/publications/pol/pw_69.pdf (дата звернення: 01.05.2019).

65. Sartori G. Homo videns: Television and the end of Homo sapiens. Bari: Laterza, 1998.

66. Schulz W. Reconstructing mediatization as analytical concept. *European Journal of Communication*. 2004.Vol. 19(1). P. 87-101.

67. Winczorek Piotr. Prawo i polityka w czasach przemian. Wydawnictwo Sejmowe, 1995. 154 s.

Інформаційні ресурси

Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України: iipend.gov.ua.

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури: <http://org2.knuba.edu.ua>.

10. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку, а також виконати есе, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі аспірантів у навчальному процесі, що підлягають **поточному контролю**: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог). Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується аспірантами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань аспіранта аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту аспірантом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, аспіранти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цьому силабусі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку залікової сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до **журналу обліку роботи**. Позитивна оцінка поточної успішності аспірантів за відсутності пропущених та невідпрацьованих семінарських занять та позитивні оцінки за

індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – заліку .
Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Участь в роботі впродовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – залік.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий (заліковий) – 40 % семестрової оцінки.

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне оцінювання та самостійна робота					Індив. завд.	Сума
M1	M2		M3			
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5		
25	15	10	10	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Аспірант, який має менше 3 балів по двох змістових модулях, не допускається до складання іспиту. В цьому разі він повинен виконати

визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Питання модульного та підсумкового контролю

1. Політична наука як соціальний інститут.
2. Основні етапи розвитку світової та вітчизняної політичної науки.
3. Класифікація та періодизація новітньої політичної науки.
4. Предмет та об'єкт теорії політики та прикладної політології.
5. Методи та їх типологія в політичній науці.
6. Національні школи політичної науки.
7. Трансформація політичної науки від модерну до постмодерну.
8. Пам'ятки політичної думки Стародавнього світу.
9. Політичні ідеї доби Античності.
10. Спільне та особливе в розвитку політичних ідей давньогрецьких та давньоримських філософів.
11. Теократичні доктрини політики в Середньовіччі.
12. Гуманістичний світогляд доби Відродження.
13. Державно-правові погляди Н.Макіавеллі та сучасний макіавеллізм.
14. Політико-правові ідеї Реформації.
15. Політична наука про сутність та призначення держави ранньомодерної доби.
16. Класичний лібералізм як політична ідеологія та доктрина.
17. Українська національна ідея в літописах козацько-гетьманської доби.
18. Місце та роль конституції П.Орлика в історії політичної думки, українського конституціоналізму.
19. Просвітництво як суспільно-політичний феномен.
20. Романтизм як реакція на просвітницький раціоналізм.
21. Особливості політичної думки французького Просвітництва.
22. Північноамериканська політична думка Просвітницької доби.
23. Політико-просвітницька думка Англії.
24. Політичні вчення доби Великої французької революції.
25. Німецька класична політична філософія.
26. Соціально-політичні утопії XIX ст.
27. Загальна характеристика розвитку політичної науки у XX ст. в контексті марксистської парадигми.
28. Теорія перманентної революції Л.Троцького.
29. Сутність і характерні риси неомарксизму у XX ст.
30. Теорія і практика ленінізму.

31. Ортодоксальний комунізм як офіційна ідеологія і практика.
32. Первинні концептуальні засади партології.
33. Сутність теорії інституціоналізму.
34. К.Шмітт про сутність поняття і категорії «політичне».
35. Й.Шумпетер про теорію політичної методології.
36. Теорія пізнання соціально-політичних процесів К.Мангейма.
37. Біхевіоралізм як парадигма політичної науки.
38. Основні засади політичної науки (за Ч.Мерріамом).
39. Біхевіоралістична спрямованість теорії «зацікавлених груп» А.Бентлі.
40. Парадигмальна характеристика нормативних політичних теорій.
41. М.Дюверже про основи політичної науки та її сутність.
42. Теоретико-методологічні засади системного і структурно-функціонального аналізу політики.
43. Методологічні засади постструктуралізму М.Фуко.
44. Загальна характеристика теорій трансформаційних і модернізаційних процесів ХІХ-ХХІ ст.
45. Спільне і особливе в теоріях неінституціоналізму і раціонального вибору.
46. Загальна характеристика технократично-сцієнтичних концепцій політичного розвитку.
47. Теорії індустріального та постіндустріального суспільства.
48. Концепції інформаційного суспільства.
49. Теоретико-методологічні засади теорій світового розвитку.
50. Теорія цивілізації і політичного розвитку С.Хантінгтона.
51. Основні концепції гео- та біополітики.
52. Концепція З.Бжезінського про світову першість.